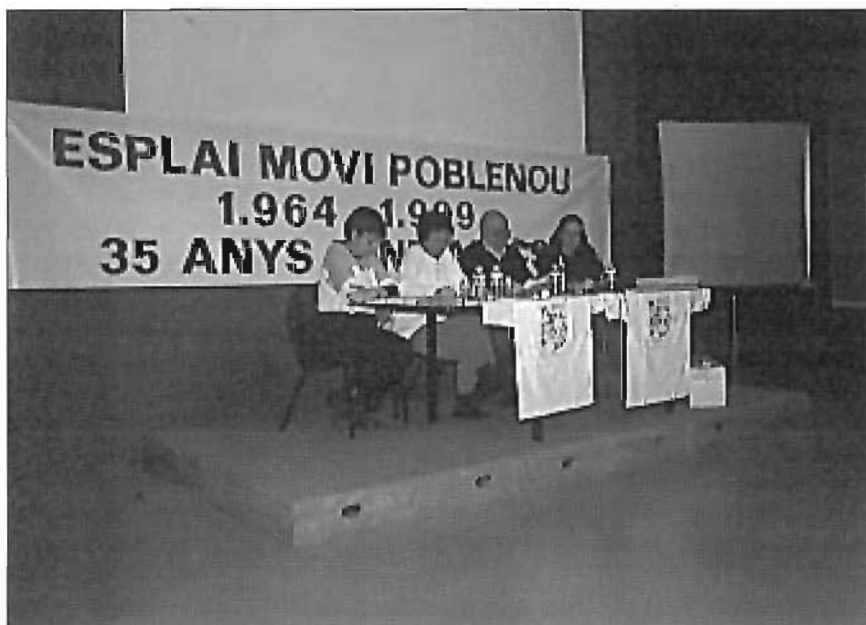

El Movi: 35 anys d'història

Els 35 anys van merèixer una celebració

El fet que a les parròquies de Poblenou hi hagués una pastoral juvenil animada pels que aleshores n'eren els vicaris —Jaume Patrici Sayrach, Pere Relats i Abelard Sayrach— va afavorir la relació interparroquial. A Sant Bernat Calbó hi havia algunes realitats d'esplai, sobretot de nenes, que s'anomenaven «benjamins» i «aspirants». Els nois també anaven a colònies en moviments diocesans. L'organització del campionat de futbol entre nois dels nostres barris i les sortides dels escolans de Sant Bernat van ésser activitats que configuraven l'interès envers els nostres infants. Aquests moviments comencen a canviar de fisonomia als voltants dels anys 1962 i 1963, quan els seus monitors entren a formar part de moviments especialitzats, sobretot de la Joventut Independent Catòlica, un moviment que va tenir força

predicament al barri mentre va existir i on els joves revisaven les seves activitats com a cristians. Amb l'inici d'una col·laboració entre els responsables de Santa Maria i Sant Bernat va començar a cristal·litzar la necessitat de fer un sol moviment d'infants, amb totes les conseqüències que això comportava. Com a activitat important amb vista a fer colònies, es va preparar la primera tanda, una per a nens i una altra per a nenes, que es féu a la Casa Vella de Vallgorguina. En la de nens, hi participaven les dues esmentades parròquies, i en la de nenes, a més a més, les de Sant Pancraç i Sant Francesc.

Segurament que aquestes primeres tandes tingueren lloc a l'estiu del 1964. Era la primera experiència interparroquial i la falta de monitors va fer que la colònia fos portada per un capellà, un noi i diverses noies.

L'any 1965, i gràcies a mossèn Ordóñez, rector de Sant Pancraç, poguérem disposar d'una altra casa a Vallgorguina, la Casa Nova de Pi-bernat, on s'hi feren dues tandes, una per a nens i l'altra per a nenes, i tot el pes de l'organització ja va recaure en el Moviment Infantil, que més tard fou conegut simplement com el Movi..

El darrer any de Vallgorguina — creiem que era a l'estiu del 1967— coincidí amb l'inici de l'ús de la casa de Corbera Vella. Aquell primer any ja es feren entre les dues cases unes cinc tandes. A partir d'aleshores i durant una colla d'anys s'hagueren de fer més tandes. I ens calia una altra casa. La trobarem a Castanyet. Les dues cases van funcionar molt de temps gairebé els dos mesos d'estiu amb tandes de 10 dies. Uns 200 nens i nenes anaven cada any de colònies. Durant dos anys (1973 i 1974), a causa de la quantitat de nens i nenes que s'apuntaven, s'organitzaren també tandes al Miracle.

Mossèn Soler amb unes noies del barri, en una sortida de colònies. Any seixanta

Les reunions no podien faltar ni enmig del bosc.....

i tampoc no hi faltava la gresca...

Paral·lelament, s'organitzaren campaments a Lés de Cerdanya i a altres llocs, com a prop d'Espot, on en una excursió als Encantats morí mossèn Pere Relats, el 5 d'agost de 1973, en un accident muntanyenc. A la casa de can Corbera Vella s'hi van fer colònies fins a l'any 1974, i a la de Castanyet, fins a l'any 1976. Més endavant, el propietari de la casa del Bagís es posà en contacte amb nosaltres per a oferir-nos la seva casa. S'hi feren les primeres colònies l'any 1977. El Bagís era i és un bonic mas situat a la comarca de la Selva.

Comunicacions difícils

Als inicis de fer colònies i campaments, no hi havia les comunicacions que hi ha ara. S'havia d'anar al poble algunes vegades a peu i altres amb moto o amb el 600. En uns campaments i per causes externes a l'organització no hi hagué cotxe; es feien els quilòmetres des de Cap de Rec fins a Martinet a peu i amb una motxilla a l'esquena per anar a comprar.

Dels primers anys recordem que la preparació de la tanda, l'equip de monitors i les reunions eren el més important. Si l'equip funcionava, tot anava molt bé. Tot plegat era molta feina, moltes hores de treball i molta dedicació.

Un cop preparada la tanda, tot era a punt per a viure-la. Tot es revisava i es coïa a la reunió de monitors, de vegades molt llarga. Es mirava com reaccionava cada nen, si s'enyorava, si col·laborava en els serveis i les activitats, si era individualista, si era tímid... Era un treball excel·lent, si es feia bé. La pregària del grup de monitors, cada dia la preparava un monitor diferent.

Es vetllava perquè la pregària del matí i del vespre i la celebració de l'eucaristia fossin moments molt viscuts. Preparar l'eucaristia amb els nens ocupava un temps important. Ens proposàvem uns objectius educatius. Volíem un creixement de tots a partir d'aquella família que durant 10 dies constituïem el grup que ens trobàvem junts en una mateixa casa. A tots ens ha fet molt bé la par-

ticipació en l'esplai i en les colònies. Van ser uns temps que ens han marcat positivament. Tots en servem molts bells records.

Un altre punt important eren les nits, després de les reunions. Sortíem a fora de la casa, era l'hora de la comunicació i de la intimitat. De vegades, anàvem a dormir quan ja començava a encetar-se el dia. Molt treball, molta vida i molta son i cansament, poc dormir i bastants cafès...

Arrelament al barri i a la comunitat cristiana

El nom actual de Movi data aproximadament dels anys 1975-1980. Abans, l'esplai es coneixia al barri amb el nom de Moviment Inter-parroquial Infantil i Juvenil del Poble nou. Però era massa llarg...

El Movi és un centre d'esplai que té l'entitat jurídica delegada per les parròquies de Santa Maria del Taulat i Sant Bernat Calbó. Com a esplai, està adherit al Moviment de Centres d'Esplai Cristians de la

Colònies al Bagís,
estiu de 1984

Excursió a Sant Miquel del Fai.
Entre les noies, Rosina Camargo
amb el cap sota el carro, Herminia Villà,
Araceli Aiguaviva, Consol Fort,
Carme Almar i Pilar Solans. 1963

Fundació Pere Tarrés des de l'any 1974. El Movi està també registrat al cens de centres d'esplai de la Direcció General de la Joventut del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya.

El Movi ha tingut, té i sabem que tindrà un nom i un espai propis al barri, ja que han estat molts els infants que al llarg d'aquests 35 anys han participat i continuen participant en les seves activitats. Ha ajudat a descobrir sovint amics. Ha estat un espai de llibertat, un lloc de creixement i maduració personal, un lloc de descoberta d'una fe integrada a la vida de la comunitat i un lloc d'arrelament al barri.

Mai no ha volgut ser una entitat tancada a la problemàtica del barri i ha participat i participa activament en la vida associativa del Poblenou. Un representant dels monitors forma part de la Coordinadora d'Entitats. El Movi té també un representant al Consell Pastoral de la Comunitat de Santa Maria i Sant Bernat.

Locals i cases

En la vida del Movi, el tema «locals» ha passat per diferents peripècies. Sempre ha estat un tema que ha dut força maldecaps als responsables i els monitors. Els locals dels quals ha disposat el Movi des de sempre han estat les sales de Santa Maria, i pels que coneixem la casa ja sabem que no són gaire grans. Sant Bernat no disposa de locals per a fer-hi activitats. Ja abans d'iniciar-se el Movi, l'any 1959, s'aconseguí un acord amb el Ministerio de Educación de llavors, que va cedir a la parròquia uns locals situats als soterranis de l'escola Pius XII, ara Mar Bella. Aquests dos locals no reunien cap condició, però s'havien agençat amb l'esforç i la dedicació dels monitors.

La història d'aquestes petites sales ha estat conflictiva, es van haver de reivindicar davant la direcció de l'escola en diverses ocasions i demostrar que la nostra presència no era il·legal (no érem *okupes*). Primer ens van fer fora d'un local i molt

més tard de l'altre. En aquests soterranis s'hi reunien els grups dels més petits. Havien arribat a ser un total de 60 nens i nenes i de 8 a 10 monitors. Quan la fàbrica de Catex o can Felipa estava abandonada, ens cediren una sala (una nau buida de la fàbrica). Les condicions eren molt precàries. La situació durà poc temps. També per poc temps ens deixaren una sala a la cooperativa Pau i Justícia.

Actualment, els nens i les nenes del Movi ocupen els locals següents: dos locals a Santa Maria, una sala del Centre Moral, una altra sala a la ludoteca Maria Gracia Pont i un últim grup es troba a Can Felipa. Els grups estan repartits de forma provisional, atès que no hi ha cap document que assegurï la continuïtat d'aquesta situació. Per als festivals de fi de curs ens havien cedit el teatre de la parròquia de Sant Pançraç i els locals del Sagrat Cor. Actualment el Movi es troba limitat pel problema d'espai, i qualsevol plantejament de noves activitats queda condicionat per aquest tema.

Relacionant-t'ho amb el Movi, cal esmentar les diferents cases vinculades amb la parròquia, on s'han fet colònies: a Vallgorguina vam ser a la Casa Vella i a la Casa Nova de Pi-bernat. Més endavant, a la comarca de la Selva, vam ser a can Prats de Castanyet i can Corbera Vella, al terme de Sant Miquel de Cladells i, més endavant i fins fa uns quatre anys, a la casa del Bagís.

Les habitacions no tenien comoditats, però les noies s'ho passaven bé. A la foto, Araceli Aiguaviva, Pilar Solans i Maria Cinta Pastor. Anys seixanta

Paral·lelament a la història del Movi i a la de les colònies de vacances, hi trobem lligada la història de les colònies d'avis, que han viscut la història de les tres cases: Castanyet, can Corbera Vella i, finalment, el Bagís. Va ser precisament en la primera d'aquestes colònies, al juliol de 1973, quan mossèn Pere Relats i en Jaume Batlle van posar els fonaments del que fou l'Associació Pere Relats per a Ancians. S'han fet colònies d'avis al Bagís fins a l'estiu de 1997.

Organització i funcionament

El Movi ha funcionat sempre per grups segons l'edat dels infants. A partir de l'any 1982 els grups tenen els noms de diferents vents: Garbí, Llebeig, Mestral, Gregal i Tramuntana. Els monitors, per a preparar els objectius i activitats generals del curs, es reunien i es continuen reunint dos o tres cops l'any; aquestes trobades s'anomenen JEP (Jornades d'Estudis Pedagògics). En l'àmbit general de l'esplai es reunia el CREP, format pel consiliari, un responsable de cada grup i representants dels pares. Aquesta organització s'ha anat mantenint al llarg del temps. Al voltant del curs 1972-1973, per a intentar agilitar el funcionament i la tasca dels monitors, es creà la secretaria, que duu a terme les tasques administratives. Actualment funciona també el consell directiu, format pel consiliari, el responsable general i un representant dels monitors. La seva tasca principal és la de tractar temes de fons de l'esplai. Durant una bona colla d'anys, va ser un equip de pares el qui va tenir cura de la gestió de les cases, de les obres i la conservació d'aquestes i

Mossèn Pere Relats, de colònies, amb un grup de nois i noies. Anys seixanta

de l'economia del Movi. Molts d'ells han estat vinculats al Movi durant molt de temps: van començar com a monitors i després van quedar-s'hi col·laborant en diferents àmbits. Actualment no hi ha equip de pares. La participació dels representants de pares és escassa, es limita a fer d'enllaç entre els pares dels nens que estan a colònies.

Resumint, els diferents òrgans de gestió que ha tingut el centre al llarg d'aquests 35 anys han estat: CREP, JEP, Mini-JEP, assemblees, equip responsable, equip directiu i equip de pares.

Persones que han fet possible el Movi

Un bloc més ampli el formen els nens i les nenes que en les activitats setmanals i durant les colònies i els campaments han participat en el

Movi. Les activitats han estat possibles gràcies a la tasca de molts nois i noies que amb esperit de servei envers els més petits han dut a terme aquest treball educatiu. Tasca feta amb il·lusió i esforç, esmerçant-hi moltes hores del que podria haver estat el seu temps de lleure i que han pretès que uns quants infants i adolescents descobrissin una nova manera de passar-s'ho bé, convivint amb els altres, estant en contacte amb la natura.

Tot aquest col·lectiu de joves ha fet possible, de manera voluntària, que se superessin dificultats de tot tipus —socials, pedagògiques, econòmiques— i que el Movi s'anés obrint camí fins a arribar a les portes del segle XXI.

A partir de l'esplai també hi ha hagut monitors que s'han compromès en diferents àmbits de la vida social, cultural i política. Podríem dir

En aquest grup de colònies es poden veure Maria Cinta Pastor, Jaume Dedéu, Albert Pla i Maria Àngels Melich, entre altres. Anys seixanta

que l'esplai ha representat una bona escola de vida per a molts dels que hi han passat i que els ha marcat en la seva manera de fer.

Les colònies no haurien estat possibles sense un altre grup de persones: les cuineres i cuiners i els intendants. La seva feina, duta a terme de manera silenciosa però constant, ha estat decisiva per a la bona marxa de les colònies.

També cal esmentar el paper que han tingut els capellans en el desenvolupament del Movi. Han fet de consiliaris de les diferents colònies: Joan Soler, Joan Alsina, Pere Relats, Joan Ramon Cinca, Joan Enric Vives, Josep Maria Oca, Josep Serrano, Jordi d'Arquer i Oriol Garreta.

En molts casos ha estat el consiliari qui ha fet d'intendent de la tanda,

per ser l'única persona que fins no fa gaire anys disposava de cotxe. Saber el nombre total de nens, monitors i cuiners que han passat pel Movi és força difícil, ja que només tenim llistes a partir de l'any 1975. El que sí que podem dir és que en la base de dades actual hi figuren un total de 1200 persones que d'alguna manera han estat vinculades al Movi.

Finançament del Movi

En el moment de buscar informació sobre la situació econòmica del Movi, hem constatat que sempre hi ha hagut una economia de subsistència, sempre s'ha fet cau i net, menys quan hi ha hagut dèficit que sempre s'ha pogut solucionar, amb la

bona voluntat dels qui havien de cobrar i multiplicant els pocs diners que hi havia per part dels responsables de l'economia.

Durant els divuit primers anys, una bona part del finançament provenia d'uns números que hi havia a la parròquia. Es pagaven mensualment i amb els beneficis se subvencionaven les necessitats de l'esplai. Més endavant, a finals dels anys setanta, es van aconseguir subvencions a través del Servei de Colònies i, més tard, a través de l'Ajuntament i de la Generalitat. Aleshores es van deixar els números; va ser una època bona, vàrem compartir moltes coses. Ens ho han explicat els que varen tenir cura dels esmentats números, i ens han dit també que sempre ho recordaran amb goig i satisfacció.

Les subvencions rebudes han ajudat els vailets que tenien dificultats econòmiques, però l'inconvenient és que sempre s'han cobrat amb un cert endarreriment. El que sí que també es pot dir és que sempre s'ha procurat que cap nen no es quedés fora de l'esplai per problemes de diners. També va ser als voltants dels anys setanta quan es va veure la necessitat de cobrar unes quotes simbòliques als nens i les nenes que assistissin a l'esplai. S'abonaven directament al grup i servien per a pagar les despeses del material que s'utilitzava en les activitats.

Com a dada històrica, podem afirmar que el preu de cost per persona i dia en unes colònies l'any 1967 era de 90 pessetes, i que el lloguer anual que es pagà aquell mateix any per les cases de can Corbera i Castanyet fou en total de 13.000 pessetes.

Dues fotos. Trobada amb motiu dels 25 anys de l'esplai, a Calella

FOTOS ROBERT NEBOT

Objectius i activitats

L'objectiu del Movi és l'educació de l'infant a través del temps lliure. Educació a partir dels valors bàsics que es concreten en els «volem» (ideari del centre).

Els objectius que es volen fomentar i educar a través de les activitats han estat i són:

- Despertar la creativitat
- Educar la destresa manual
- Fomentar l'esperit de col·laboració
- Fomentar la solidaritat
- Fomentar el diàleg
- Educar per acceptar la diversitat
- Fomentar l'esperit d'observació de l'entorn i de les persones
- Ajudar a descobrir el sentit transcendent
- Afavorir la implicació en la vida de grup

- Afavorir la implicació en la vida de barri, de ciutat i de país.
- En una paraula, ajudar el nen a ser un ciutadà del món però arrelat en una cultura i en un país
- Conèixer i estimar l'entorn i la natura

Depèn de les èpoques i dels criteris, s'ha donat més prioritat a uns objectius que altres, però constatem que el que ha variat més són les formes de dur-los a terme, més que no pas el fons. A l'esplai, els nens també han pogut viure el que significa tenir un company amb una discapacitat. Per tant, han après a acollir-lo, acceptar-lo i a convida amb ell, cosa que no sempre ha estat fàcil.

Aquests objectius s'han concretat sempre a través d'activitats que es fan amb els nens, dissabtes a la tarda, excursions de caps de setmana i

colònies i campaments. L'evolució de les activitats ha estat condicionada pel fet que l'infant fa ara a l'escola una colla d'activitats que abans no es feien i que l'esplai les duia a terme setmanalment, així com el canvi social que ha despertat interessos diferents en el nen. I és que, abans, l'esplai feia una tasca de suplència.

En els primers anys, tots els dissabtes es feien molts treballs manuals i sortides a la muntanya. A partir d'una certa època, es va començar a utilitzar la metodologia del centre d'interès que, si era possible, durava com a mínim un trimestre.

Una de les activitats més importants al Movi, al llarg de la seva història, han estat les excursions. A la nostra societat no hi havia una cultura de sortir de la ciutat els caps de setmana. Molts nens van descobrir la muntanya a través del Movi, ja que les seves famílies normalment no hi anaven.

Desitgem que aquest testimoni de 35 anys d'història d'un moviment social i educatiu al nostre barri engresqui altres joves a continuar la tasca educativa en el temps lliure dels infants i els adolescents dels propers anys.

MARIA FERRER,
MONTSERRAT SIDERA
I JOAN SOLER